

СУЧАСНІ ДИДАКТИЧНІ ЗАСОБИ ДЛЯ СТИМУЛЮВАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ НА ДИСТАНЦІЙНОМУ НАВЧАННІ

ОНОКІЄНКО Т.С., здобувачка
першого (бакалаврського) рівня ВО
спеціальності «073 Менеджмент»,
Державний біотехнологічний університет, Україна
E-mail: tanyaonokienko22566@gmail.com
Науковий керівник: к.е.н., доцент Сагачко Ю.М.

У сучасному освітньому середовищі дистанційне навчання стає все більш актуальним і розповсюдженим. Однією з ключових складових успішного вивчення на відстані є здатність стимулювати і підтримувати самостійну роботу студентів. Для досягнення цієї мети використовуються різноманітні дидактичні засоби, спрямовані на розвиток ініціативи та внутрішньої мотивації учнів. Один із ефективних інструментів - це використання електронних платформ для навчання. Сучасні навчальні системи, такі як Moodle, Google Classroom або Blackboard, дозволяють викладачам створювати інтерактивні завдання, тести та форуми для обговорення. Це стимулює студентів активно займатися самостійною роботою, вирішувати завдання та обмінюватися думками з колегами.

Дослідження, які були проведені у роботах Г. Селевко, В. Безпалька, Є. Полат, М. Карпіна, доводять, що самостійна діяльність студента під час навчання у закладі вищої освіти на сучасному етапі нероздільно пов'язана з інформаційними технологіями та не може ефективно існувати без їх використання. [1] На даний період, для студентів розроблено різні способи сучасних дидактичних засобів на дистанційному навчанні, табл.

Сучасні дидактичні засоби

Електронні навчальні платформи	Одним із найбільш ефективних інструментів для стимулювання самостійної роботи студентів. Вони забезпечують доступ до різноманітних навчальних ресурсів, від відеолекцій до електронних підручників. Такі платформи дозволяють студентам вчитися в зручний для них час і темп, підвищуючи рівень самостійності.
Віртуальні лабораторії та імітаційні середовища	Надають студентам можливість віртуально експериментувати та взаємодіяти з матеріалом. Це особливо корисно для студентів, які вивчають технічні науки. Студенти можуть проводити віртуальні дослідження та вивчати практичні аспекти предмету, що підвищує їхню самостійність у засвоєнні матеріалу.
Мобільні додатки для навчання	Стають все більш популярними, допомагаючи студентам вивчати матеріал у будь-якому місці і часі. Інтерактивні завдання, тести та ігри в таких додатках стимулюють активну участь та самостійне вивчення.
Системи відеоконференцій	Відкривають можливості для взаємодії між викладачами та студентами в реальному часі. Це дозволяє створювати віртуальні класи, де студенти можуть обговорювати матеріал, задавати питання та спілкуватися, що підвищує рівень активності та самостійності.

Дидактичне забезпечення дистанційного навчання студентів складається з таких основних функцій: організаційної, навчальної, контролюючої, коригуючої, комунікативної, рефлексивної та прогностичної. У дистанційному навчанні студентів передбачено проведення таких заходів [2]:

- формування навчально-методичних матеріалів для студента;

- підбір методів і засобів контролю успішності студента; організування консультацій для студента за допомогою програми, створеної викладачем;
- використання засобів інтерактивної співпраці викладача зі студентом;
- створення можливості швидкого доповнення курсу новою інформацією, коригування помилок тощо.

Для якісного розвитку мережі дистанційного навчання методисти практики розробляють навчальні і методичні матеріали, які передбачають:

- встановлення пізнавального значення навчальної дисципліни і її місця в системі вищої освіти;
- визначення завдань дисципліни і її змісту;
- вироблення відповідно до змісту навчання методів, методичних засобів і організаційних форм навчання, тобто створюють необхідне методичне забезпечення (рис. 1).

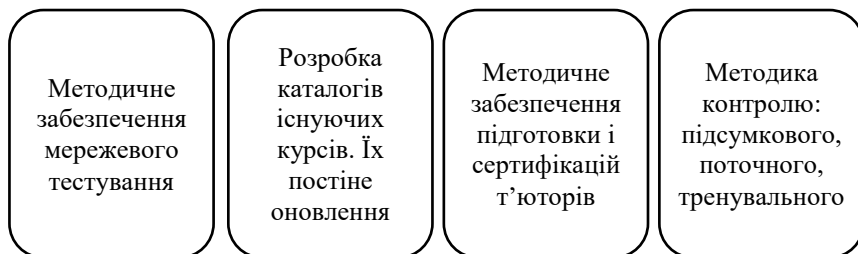

Рис. 1. Методичне забезпечення дистанційного навчання

Суть дистанційних курсів полягає у такому [3]:

- гнучкості – можливість викладання матеріалу дисципліни з урахуванням рівня підготовки та здібностей студентів. Досягають цього через створення альтернативних сайтів для одержання більш детальної або додаткової інформації з незрозумілих тем, а також низки питань-підказок тощо;
- актуальності – можливість використання новітніх педагогічних, психологічних, методичних вказівок, напрацювань;

- зручності - можливість навчання у зручний час, у певному місці, здобуття освіти без відриву від основної роботи, відсутність обмежень у часі для засвоєння матеріалу;

- модульності - поділ навчального матеріалу на окремі функціонально завершені теми, які вивчають у міру їхнього засвоєння і які відповідають здібностям окремого студента або групи загалом;

- економічної ефективності - метод навчання дешевший, ніж традиційний, завдяки ефективному використанню навчальних приміщень, полегшеному коригуванню електронних навчальних матеріалів та мультидоступу до них;

- можливості одночасного використання великого обсягу навчальної інформації будь-якою кількістю студентів;

- інтерактивності - активне спілкування між студентами групи і викладачем, що значно посилює мотивацію до навчання, поліпшує засвоєння нової навчальної інформації;

- збільшення можливості контролю за якістю навчання, що передбачає проведення дискусій, формулювання чатів, використання самоконтролю, відсутність психологічних бар'єрів;

- відсутності географічних кордонів для здобуття освіти - різні навчальні дисципліни можна вивчати в різних вищих навчальних закладах світу.

Придбання нових знань і навичок, корисних для практичного застосовування у роботі в епоху інформаційного суспільства, значно розширює можливості самореалізації і сприяє кар'єрному росту, проте однією з головних перешкод, яка виникає на шляху тих, хто бажає продовжити навчання (враховуючи те, що більшість з них уже працює), є нестача часу. Такі особи не мають можливості кожного дня відвідувати заняття. Іншою значною перешкодою є відстань, на якій розміщений навчальний заклад. Якщо він знаходиться в іншому місті, то часто відвідувати такі заняття незручно і дорого. С.О. Сисоєва

пропонує свій погляд на дефініцію: «під дистанційним навчанням розуміють таке навчання на відстані, яке здійснюється за допомогою сучасних комп'ютерних і телекомунікаційних технологій у реальному часі або асинхронно, а педагогічна взаємодія в системі «викладач-учень» і пересилання відповідного навчально-методичного забезпечення відбуваються за допомогою сучасних інформаційних засобів [4].

Отже, сучасні дидактичні засоби, використовувані для стимулювання самостійної роботи студентів на дистанційному навчанні, виявляють великий потенціал для покращення якості освіти і розвитку учнівської самостійності. Застосування інноваційних технологій, таких як віртуальні навчальні платформи, відеолекції, інтерактивні вправи та електронні підручники, сприяє активізації навчального процесу та підвищенню інтересу студентів до навчання. Під час використання цих засобів на дистанційному навчанні, студенти мають можливість самостійно обирати темп та порядок вивчення матеріалу, що сприяє індивідуалізації освітнього процесу. Зокрема, інтерактивні завдання та онлайн-тести дозволяють вчителям отримувати зворотний зв'язок в режимі реального часу і адаптувати навчальний процес до потреб кожного студента. Крім того, доступність різноманітних дидактичних інструментів розширює можливості викладачів у створенні цікавого та ефективного навчального контенту, що сприяє вдосконаленню процесу навчання та засвоєнню знань студентами. Загалом, сучасні дидактичні засоби на дистанційному навчанні є необхідним елементом сучасної освітньої системи, сприяючи активній взаємодії між викладцем та студентом, підвищуючи ефективність навчання та розвиваючи навички самостійної роботи, які є важливим елементом успішного освітнього процесу в сучасному світі.

Бібліографічний список:

1. Теорія та практика змішаного навчання: монографія / за ред. В.М. Кухаренка. Харків : Міськдрук, НТУ «ХП», 2016. 284 с.
2. Дистанційне навчання студентів: теорія і практика: науково-методичні праці Херсонського державного університету / відп.ред. С.А. Омельчук. Херсон : ХДУ, 2020. 78 с.
3. Швед М. Самостійна робота студентів: навчально-методичний посібник. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 205 с.
4. Сисосва С.О. Проблеми дистанційного навчання: педагогічний аспект *Неперервна професійна освіта: теорія і практика: Науково-методичний журнал*. 2003. Вип. 3-4. 308 с.

ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ У ВИЩОМУ МЕДИЧНОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ

ПАХОЛЬЧУК О.П., кандидат медичних наук,
Запорізький державний
медико-фармацевтичний університет, Україна
ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5955-7079>
E-mail: paholchukap@gmail.com

ДИМИТРЮК Д.С.,
Запорізький державний
медико-фармацевтичний університет, Україна

Важливим завданням вищої медичної освіти є підготовка освічених і висококваліфікованих лікарів, які здатні до самостійної діяльності, мають достатньо високий рівень теоретичних знань, професійних практичних умінь і навичок.

В сучасному світі особлива увага приділяється дистанційному навчанню з застосуванням новітніх цифрових освітніх технологій. Саме сьогодні дистанційна освіта займає своє соціально-значуще місце у всьому світі і в усіх навчальних закладах України, і саме за останні роки відбулося її активне